

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliiton julkaisu

N:o 2 1975

Joukkoristide

KURSSIKESÄ 1975

Uuden opiston toinen kesä on takana. Ulkolaisilta puitteillaan opisto otti tämänkesäiset vieraansa — kurssilaiset niin kuin turistikin — vastaan valmiimpana: opistorakennuksen ulkomaalaus oli tullut suoritetuksi ja viime-syksyiset ympäristötyöt olivat muutanneet voikkakadot nurmikentiksi. Eräs myönteinen lisätekijä oli nyt myös vaikuttamassa: kauniista kesäsäästä saatiin Kohtavaarasakin nauttia monen viikon ajan!

Opiston 34:nnen perusopijakson opiskelijat olivat lähteneet kesälomalle toukokuun lopussa. Kohta kesäkuun 2. päivänä saapuivatkin sitten ensimmäiset kesäkurssilaiset. Kodin tekstiilikurssilla opiskeltiin jälleen tänä vuonna kudontaa opettaja Aune Surakan johdolla ja koneuunontaa neuvoja Ella Hakkaraisen ohjauksessa. Kurssin 18 opiskelijaa ehti kolmen viikon kuluessa aikaansaamaan koko joukon kauniita kodin sisustusteksteille ja neulevaatteita. Osittain samankaltaisesti tämän kurssin kanssa pidettiin opiston rippikoulu-leiri, ainoa Kohtavaarassa järjestetty rippikoulu-leiri, sillä Nurmeksen seurakunnan leirit pidettiin nyt muualla.

Ensimmäisen kerran toteutettiin opiston rippikoulu kansanopistokurssina "Kristinuskon perusteiden kurssin" nimellä. Se oli opetus suunnitelmalla puolesta täysin mahdollista — mikäpä muu paremmin soveltuisi kristillisen opiston työohjelmaan kuin juuri kurssi kristillisen uskomme perusteista! Se, mikä vaikeuttaa tällaisen kurssin valtion-apuun saamista, on opiskelijoiden alaikärajamääräys. Tuulehan kansanopistokurssille osallistuvien olta 16 vuotta täyttäneitä. Onneksi leirille, josta oli ilmoitettu nimenomaan "vanhempiä nuoria" ajatellen, saatiin vähimmäismäärä eli 15 mainitun ikäehdon täyttäneitä osanottajia. Kaikkiaan leiriläisiä oli kolmekymmentä. Iloisina toimivat Evankelisen Ylioppilassliiton lähettämät röntgenhoitaja Inkeri Viitala, maatalous- ja metsätieteitä opiskeleva Anna-Maija Saarenpää, abiturientti Päivi Reponen ja koululainen Esko Petäinen sekä vasta opistovuotensa päättänyt nurmekseläinen Yrjö Rantonen. Tänäkin kesänä leiriläiset osallistuivat juhannusaaton kokkjuhlaan. Aivan erikoisen elämyksen tarjosi tänä vuonna lämmin, kuulas juhannusyo: moni kiipesi Kohtavaaralle ihallemaan Piehlistä ja vaaran laen niityn kullankeltaista leinikkien loistoa! Miten monella toveriliittolaisella lieneekään mielessään näitä muistoja Kohtavaaran kauniin luonnon kesällä vietetyistä syököhdyttävistä hetkistä!

Kolmannen ryhmän opistetoiltojen kesäkuusista käyttäjis-

tä muodostivat Pohjois-Karjalan Marttipiiriliiton järjestämän kotitalouskurssin 12—18 vuotiaat tytöt — ja pojat! Neliviikkoisen kurssin aikana he asustivat toveriliiton lomamökissä ja opiskelivat opetuksellisesti tiloissa ruoanlaittoa ja kodinhoitoa. Ohjaajina toimivat kotitalousopettajat Lea Rimpiläinen ja Ritva Makkonen.

Jonkinlaisen kuvan kesäkuun korkeapainetilanteesta saa, kun kuvittelee "poikkileikkausta" kymmenennen päivän kohdalla: tekstiilikurssilaisien, rippikoululeiriläisten ja kotitalouskurssilaisien lisäksi toi linja-auto täyden lastin Pieksämäen kaupunkiseurakunnan retkeläisiä yövieraisiksi. Koko joukon toistataa henkilöä liikkui opiston maisemissa. Se tuntuu, kun normaaliavaruus on suunnilleen puolen verran tuosta.

Juhannuksen jälkeen alkaneella kultaisten jän kursilla oli jälleen osanottajia ympäri Suomen. Kun tilauksesta osui Eurajoen kultaisten jän kerhon retkeläisten vierailu juuri tämän kurssin aikaan: yhteisessä illanvietossa saatiin seurata ohjelmaa "länestä itään" ja opetella ymmärtämään raumlaista yhtä hyvin kuin savokarjalaista viännäntä. Kurssin luennostoijista tekee mieli erikseen mainita nurmekseläinen tohtori Pertti Pakarinen. Hän haasteli stressistä! Kurssilaisilla — niin kuin muillakin — on nyt mahdollisuus tutustua tohtori Pakarisen ajatuksiin hänen vastallimestyneen kirjansa välityksellä.

Heinäkuun ensimmäisen viikon vieraat olivat pääasiassa eteläsuomalaisia. Niko Vanhatalon johdolla he tutustuivat pohjoiskarjalaiseen maisemaan ja elämäntapaan ennen ja nyt: mm. Koli, Pielsien museo Lieksassa, Murtovaaran museo Valtimolla, Kohtavaara maisemineen ja illanvietto Paavolan talossa olivat ohjelmassa. Tälle ryhmälle opisto toimi majoituksesta ja muonituksesta huolehtijana. Pari linja-autoretkikuntaa — Ypäjältä ja Kuusankoskelta — majoittui samalla viikolla. Voikkaan kirkkokuoron jäsenet muodostivat pääosan viimemainitusta retkikunnasta ja niinpä saatiin kuulla kauniit litalaulut ja erityisesti "Pyhä aamun rauha" kiiri sunnuntaina varhain kauniina Kohtavaaran rinteillä.

Oman lukunsa kesänä 1975 kirjoittavat jälleen kesälukilaiset. Heitä saapui 40, viimemesäiseen vahvuuteen verrattuna kaksinkertainen joukko. Kurssia johtamaan saatiin jälleen — suoraan Cambridgesta Englannista — Pirtin Viestin lukijoille tuttu pastori Risto Jääskeläinen. Hänen solmimansa yhteyksien ansiosta saatiin lukioon opettajiksi si myös cambridgeläiset fillosofian tohtori Rowena Fowler

ja maisteri Bernard Silverman sekä lääketieteen kandidaatti Peter Baxter. Jotta käytännön kielitaitoa voitaisiin mahdollisimman tehokkaasti kehittää, oli kurssilla mukana myös kaksi AFS-stipendiaattia USA:sta: Jeffrey Ryan ja Kathy Clotz tarjosivat mahdollisuuden amerikkalaisen kuulemiseen. Ulkomaalaisina vieraina saatiin viikon päivät pitää myös kahden Ranskassa sijaitsevan protestanttisen luostariveljstön — Taizén yhteisön — jäseniä: Veli Gregoire piti käytännön ranskan keskustelutunteja ja ruotsalainen Veli Johan keskustelutti toisella kotimaisella kielellä. Suomalaisina opettajina toimivat opiston kieltenopettaja Maija Liisa Pasanen, matematiikan ja fyysikan opetusta antoi niin ikään opiston omaan opettajakuntaan kuulunut Heikki Puhakainen. Wienissä vastikään ylioppilastutkinnon suorittanut Riitta Moilanen huolehti tänäkin kesänä ranskan alkeiden opettamisesta.

Kuvaamataito oli vapaavalintaisena harrasteena kesälukilaisien valittavana. Sitä opetti graafikko Elsa Korhonen, jonka opetus kankaanpainannassa oli niin innostavaa, että lähes jokainen kesälukiolainen taisi lähteä kurssilta jotakin itsepainettua yllä: T-paitojen kuvioinnit olivat mitä mielenkiintoisimmat, kietaushaameet ja erilaiset puserot syntivät kuin käden käänteessä, puhumattakaan verhoista ja liinoista. Karhumäen Leena-Sisko kertoo toisaalla tätä lehteä muistoa kesälukiosta.

Kesälukionkin aikaan saatiin majoittaa retkeläisiä. SLEY:n Hetan-Kodan ja Pohjois-Norjan retkikunnista osa kulki itäistä reittiä pohjoiseen ja pysähtyi Nurmeksessä. Uutena etelän, lähinnä Turun puolen, retkeläisten tuojana

toimi turkulainen liikennöitsijä A. Alinen.

Kesälukion jälkeen alkoi kaksi rinnakaista kurssia: englannin kielen ja kulttuurin kurssilla jatkoivat opettajina kesälukion englantilaiset; karjalaisen kulttuurin kurssilla saatiin kuulla vierailevia luennostoijia tiettyjen teemapäivien merkeissä. Tohtori Aune Jääskinen perehdytti ikonien historiaan ja sanomaan. Käytännössä opiskeltiin ikoninmaaluksen alkeita maisteri Raili Töntsön johdolla. Kurssilaisilla oli myös mahdollisuus osallistua kirkkohera Raimo Töntsön suorittamaan ortodoksisen ehtoopalvelukseen.

Toimittaja Elina Karjalainen vieraili kertomassa itäsuomalaisesta ihmisestä. Hänen hersyvää kertontaansa tehosti multivisionäyttely "Maan ilot", jossa kuvat ja teksti vuorottelivat. Maanviljelijä Arvi Mustonen opiston naapurista kertoi Lipinlahden vaiheista ja heinäkuun viimeinen sunnuntai oli kursien retkipäivä. Silloin Pietus-tuttiin Lieksan kirkkoon, Pielsien Museoon kotiseutuneuvos Onni E. Koposen johdolla sekä käytiin taiteilija Eeva Rynnänen ateljeessa Vuonisjärven Paaterissa. Kirjailija Jouko Puhakka oli seuraavan kurssipäivän vieraana. Hänen luoksesa "Kirjoittamisen motivaatioista" on hänen luvallaan painettuna tässä numerossa. Karjalaisen kulttuurin kurssin viimeisen päivän esinäytelmä toimi taiteilija Sampsa Uimonen, joka valloitti kuuliija- ja katsojakuntansa aidolla Väinömäisen olemuksellaan. Juuri tämän kurssin aikana toteutui yksi opiston toimintaperiaatteista: paitsi varsinaisia kurssilaisia osallistui vierailijoiden esiintymistilaisuuksiin koko joukko muuta yleisöä omalta kylältä ja muualtakin Nurmeksestä. Opisto voi näin toimia yhtenä oman paikkakuntansa "kulttuuripisteinä!"

Kankaanpaina- ja baatiikkurssi oli jälleen tänä

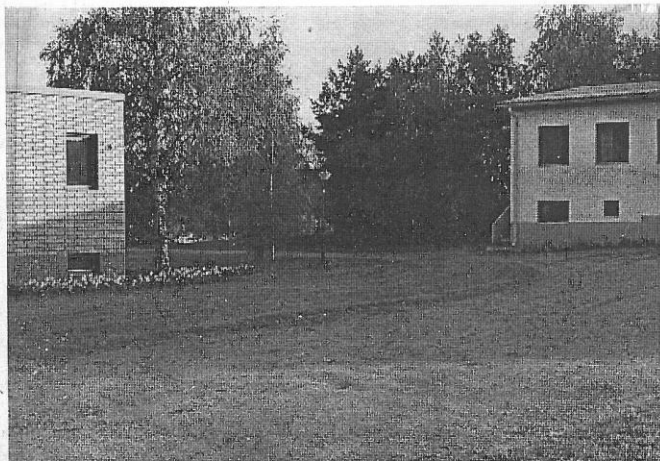
kesänä elokuun ohjelmassa. Entinen oli kurssin johtajakin, tosin talven mittaan Pääkki Priha — Pirtin Viestin onnen ja siunauksen toivotukset! Kauniit ja tyylikkää "painotuotteet" lähtivät tältä kurssilta ympäri Suomea.

Kaikkein suurin osanottajamäärä täytti opiston tilat loma- ja luontokurssilla, joka järjestettiin yhdessä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa. Pohjois-Karjalasta ja Kainuusta oli perheenemäntä saapunut virkistytymään ja tietoa verestämään yhtenäisä kuusikymmentä. Järjestösihteeri Helena Malinemi hoiteli kurssilaisia yhdessä opiston oman väen kanssa. Toisaalla tässä lehdessä näkyy kommentti osanottajien tahtoa.

Opiston kesä jatkuu vielä syyskuun puolelle: ensimmäisellä viikolla olivat opiston tilat kouluhallituksen järjestämän, Pohjois-Karjalan lääninhallituksen tarkastajan Ilmi Järvelin johtaman kirjastonhoitajien poikkeuskurssin käytössä. Opiston kirjastonhoitaja sai kallisarvoista tietoa siinä svussa ja taispa kurssin johtaja työllistääkin kurssilaisiainkin opiston kirjaston järjestelyillä! Kiitokset. Kirjastokurssilaisien retkipäivä ei jättänyt opistoa tyhjilleen: Nurmeksen peruskoulun yläaste ja lukio olivat tehneet opistosta urheilupaivansa polkupyörä- ja lenkkeilyretkien muonapaikan. Niinpä runsas viisitasata nuorta kävi Kohtavaarassa kääntymässä, ruokailemassa ja ehkä samalla kauniista syysauringosta nauttimassa.

Paljon ei jäänyt Kielolle ja Ainolle — opiston tarmokkaille siivojille — aikaa varustaa asuntoa uusia tulokkaita varten, sillä kirjastokurssilaisien lähdeyttä lauantaina oli uuden kurssin määrä alkua maanantaina. Tämä "uusi kurssi" olikin sitten vuoden 1975—1976 perusopijakso. Sen

(Jatkoa siv. 4)

Viime vuoden syyskesällä suoritettujen nurmikon perustustyöt ja muut istutukset tekivät opiston ympäristön tänä kesänä viihtyisäksi. Narsissit kaunistivat alkukesästä pihamaata, ruusut ja kalliionauhukset niiden jälkeen.

Kesästä kesään

Kohtavaaran kesä 1975 on viety kirjoihin. Sekä opiston järjestämien kurssien että toveriliiton loma-asuntojen osalta se merkitsi toiminnan monipuolistumista ja vilkastumista. Tämän Pirtin Viestin numeron tarkoituksena on piirtää lukijoille kuvaa kuluneesta kesästä.

Olkoon tämä tervehdys samalla houkuttelemassa ja toivottamassa tervetulleeksi jokaista osallistumaan ensi kesän tapahtumiin Kohtavaarassa. Siksi kalenterit jo nyt esiin ja kesäsuunnitelmissa 1976 huomioon se, että opistolla on vuokrattavissa lomamökkejä ja saaresta telttapaikkoja. Tarjolla on myös monipuolinen kurssiohjelma ja tietysti paljon mahdollisuuksia toimia vapaaehtoisena apuna opiston monissa kesätoissa.

Runsaasti työn iloa talveen!

KYLLIKKI TIENSUU

Kesälukion opettajat, yläriivi: Riitta Moilanen, Elsa Korhonen, Cathy Klotz, Matja Liisa Pasanen, Risto Jääskeläinen, alariivi: Jeff Ryan, Rowena Fowler, Bernard Silverman, Heikki Puhakainen.

Leena-Sisko Karhumäki:

Kesälukiomuistelma

Kesän parhaat muistoni ovat kesälukiosta, joka pidettiin Nurmeksen evankelisella opistolla heinäkuussa. Sen alnoa vika oli siinä, että se kesti vain vajaat kolme viikkoa. Oli vaikeaa erota niin pian ystävästä, joista oli opinut pitämään niin paljon.

Opettajat olivat miellyttäviä, samoin muu henkilökunta. Vieraisissa kielissä englantia lukuunottamatta suomalaiset opettajat pitivät varsinaiset tunnit, mutta mukana oli myös kaksi munkkia ranskalaisesta luostarista. Toinen heistä oli ruotsalainen. He johtivat ranskan ja ruotsin keskusteluryhmiä. Lisäksi oli vielä kaksi amerikkalaista nuorta, Kathy, 17, ja Jeff, 18.

Englantia opettivat Rowena ja Bernard Cambridgestä. Tunnit olivat kiinnostavia, parhaat niistä olivat heidän vuoropäivin pitämänsä luennot Englannin kulttuurista. Niitä suorastaan odotti. Kaikkissa muissakin aineissa opiskelu kesälukiosta tuntui mielekkäämmältä kuin koulussa; tunnit olivat erilaisia, mielenkiintoisempia. Huomionarvoisia olivat myös taidetunnit. Silloin saattoi painaa kangasta tai tehdä kortteja. Monet tekivät itselleen kauniin puvun tai painoivat puseroita. Samoin syntyi monta kaunista seinävaatetta. Sen lisäksi hankittiin paitoja, joi-

hin painettiin kesälukion tunnus.

Työtahti oli melko tiukka, vähintään kuusi tuntia päivässä. Se ei silti tuntunut raskaalta, vapaa-aikaa oli aivan riittävästi. Ilalla pidettiin asuntolassa englannin keskusteluryhmiä, joissa amerikkalaiset toimivat vetäjinä. Tunneliksi niitä ei oikeastaan voinut sanoa. Niissä juteltiin eri asioista ja siten oppi parhaiten käytännön englantia. Keskusteluryhmiä ei ollut mitään määrättyä kestoaikaa — ne saattoivat jatkua useita tunteja.

Toisella viikolla tehtiin keran tavallisena arkipäivänä muutaman tunnin "pik-nik" opiston saareen. Viimeisenä sunnuntaina oli järjestetty koko päivän retki Kollille. Keran me kaikki olimme myös harventamassa opiston porkkanamaata: montako porkkanantainta pellolle jäi, onkin jo toinen juttu!

Kun olimme olleet puolisentoista viikkoa yhdessä, sattui eräänä iltana jotakin, mikä hiljensi meidät ja pysäytti ajattelemaan: Jumala kutsui silloin luokseen jotakin tovereistamme, ikäisemme tytön. Hänellä oli ollut syntymästä saakka liian ahtaat verisuonet. Hänen elämänsä ei vammaankaan ollut ollut helppoa. Silti hän ei koskaan valitta-

nut. Kuitenkin tuntui vaikealta ymmärtää, miksi hänen täytyi lähteä niin nuorena. Vajaa tunti aikaisemmin hän oli tuntunut olevan kunnossa, me emme osanneet aavistaa mitään tällaista. Myöhemmin illalla opistolla pidettiin iltahartausta ja sen jälkeen kokoonnuimme laulu- ja hartaushetkeen siihen soluun, jossa Helena oli asunut.

Luulin aluksi, että tämä ystävämme poismeno olisi vienyt ilon kesälukion loppuajalta, mutta se pain vastoin syvensi ja kirkosti sitä, toi siihen mukaan jotakin uutta, puhtaampaa. Se sai meidät ajattelemaan Häntä, joka on antanut meille elämän, kallisarvoisen lahjan. Jumalaa ei koskaan tyrketty meille, mutta kuitenkin — tai ehkä juuri sen takia — Hänen läsnäolonsa tunsu kaikkialla. Kahtena iltana oli järjestetty ehtoollisenvietto. Munkkiaveljet pitivät yhden iltahartauden oman veljensä tavallaan mukaan. Nämä tilaisuudet olivat lämminhenkisiä, kukaan ei jäänyt ulkopuolelle!

Leirilä valittiin alusta alkaen harvinaisen hyvä henki. Yhteinen surumme liitti meidät toisiimme yhä kiinteämmin. Minä kiitän Jumalaa niistä päivistä, jotka sain olla kesälukiosta. Sellaisia aikojen ihmisen saa vain harvoin kokea elämässään.

Eeva Ryynänen "Rantakalaa" (valok. István Rácz)

Kiitokset taiteilija Eeva Ryynäselle

Opiston juhlasalin alttariseinä on saanut lopullisen muotonsa. Pirtin Viestin syysnumero kertoi noin vuosi sitten, että "Kohtavaaran Iloista aikaa" oli sijoitettu paikalleen. Nyt näkyy tuon pajuoreasta tehdyn tilmalasikudonnaisen muodostamaa taustaa vasten myös alttaripöydälle sijoitettu risti. Ristiä oli jo ehditty kaivata omalle paikalleen. Sen hankkimiseksi oli useissa tilaisuuksissa kerätty varoja. Kävi kuitenkin niin, että risti saatiin alvan ilmaiseksi vieläpä oman maakunnan kuvanveistäjän taiteilija Eeva Ryynäsen lahjoittamana työnä.

Risti on veistetty kuusi-puusta. Taiteilija Eeva Ryynäsen pyrkimys saada "jokainen puun syy leikkiin mukaan" toteutuu tässäkin työssä: ristin keskikohtaan hahmotuu tähtikuvio. "Beetleheimin joulutähti, jonka säteily levittää kohden pitkäperjantain ris-

tinmuotoa." Risti nousee kalliota muistuttavalta jalustalta.

Opiston viime kesän rippikoululeiriäiset saivat vanhempien olla todistamassa ristin juhallista käyttöönottoa kesäkuun sunnuntain iltakirkossa. Myös taiteilija Ryynänen puolisoinen oli tilaisuudessa mukana. Päätettiin taiteilijan toivomusta noudattaen käyttää ristiä varten kerätyt rahat jonkun varattoman ja eteenpäin pyrkivän opiskelijan tukemiseen.

Haluamme koko opistoväen puolesta näin Pirtin Viestin välityksellä lausua taiteilija Eeva Ryynäselle lämpimän kiitoksen kauniista, herkästä ja puhuttelevasta taideteoksesta.

Kiitoksemme tavoittaneet Eeva ja Paavo Ryynäsen Italiassa, minne he ovat koko syyskaudeksi matkustaneet Eeva Ryynäsen saatua kutsun työskennellä Villa Lantessa, Suomen Rooman-Instituutissa.

Kirjoittamisen...

(Jatkos 4. siv.) merkityksessä. Kirjoittamisella sinänsä, jokaisella sanalla, tulipa se julkisuuteen tai ei, on, kuten jo edellä selostin, terapeuttinen merkityksensä. Julkisuuskyynitys, sen ylittäminen, merkitsee monelle yrittäjälle tulikoetta, pyrkimystä yleemmäksi, paremmaksi, pätevämmäksi sekä omassa että ympäristönsä ihmisten silmissä. Tämä pyrkimys on yleinen koko elämäntentissä. Status-symbolikka on sen ilmentymää. Auton koko ja merkki kertovat miehen pätevydestä. Jos kertovat. Julkaista kirja on yleensä jonkinlainen oikotie. Oppikouluja käymätön, verbalisesti lahjakas maalaispoika yltää esikoisteoksen julkaistuaan akatemiesten kansalaisten verroille. Huolimatta siitä, että se on arpaolisvoittoon verrattava mahdollisuus, yrittäjiä ja haaveilua riittää.

lisuuden tajun puutetta. Ihminen saa päähänsä kirjoitta, monesti käsin, ja kahden puolen paperin mustakantiseen vihkoon omaelämäkerrallisen romaanin uskon vakaasti, että hänen elämänsä merkittävät käännekoikat ovat julkaisemisen arvoiset ja tulevat kyllä julkaistuksi, kunhan kustantajat vain saavat käsiinsä tämän hengentoitteen. Jos mainittuina kirjoittaja saa käsiinsä kirjoituskoneen, se vahvistaa huomattavasti hänen uskoaan käsikirjoituksen julkaisumahdollisuuksiin. Sana kelpoisuus, ei ehkä kuulu tekijän sanavarastoon. Jos epäilyksiä on, ollaan usein valmiita satsaamaan omaa rahaa julkaisemiseen esimerkiksi ehdottomalla, että kirjailija kohentaisi ohimennen tekeleen kieliasua. Ansoitsemisen halu ei siis riitä yksinomaan selitykseksi. Olisiko se sitten kunnian tai maineen himo, joka houkuttelee. Mene tiedä.

Kirjoittajan mahdollisuuksien ja toivoiden väliseen ristiriitaan on kinnittännyt huomiota muun muassa runoilija Aaro Hellaakoski,

Muutama sana tästä. Kirjailijan kimppuun köydään

tuhattiheään kyselyin, avunpynnöin, vaatimuksinkin. Aiheena on hyvin usein se, että kirjailijan pitäisi taidollaan ja kokemuksellaan siiltää aloittelijan tietä julkisuuteen. Tämä ilmiö onkin — ohimennen sanoen — johtanut siihen, että kulttuurikenttään on viime vuosina ilmaantunut sekä kriittikkopalvelua että kirjoittajakoulutusta julkisin varoin. En tässä yhteydessä puutu lähemmin tähän ilmiöön, joka kaikessa tapauksessa on piilokirjallisuuden provosoima. Totean vain, että tämä toiminta pystyy kyllä marsiuttamaan arenalle lahjakkuusreservet, mutta ei prosentuaalisessa mielessä mainittavasti pienentämään piilokirjoittajien määrää.

Miksi kirjoitetaan? Miksi kirjoitetaan niin tavattoman paljon esimerkiksi ilman toivoa suurista rahoista kirjoittamisen palkkiona? Tosin olen tässä vuosikymmenien varrella nähnyt hämmästyttävää tietämättömyyttä mahdollisuuksista, suorastaan hätköhdyttävää arvostelukyvyyn ja suhteellista ronnassaan Vieraassa kaupungissa kertoo unessa joutuneensa taloon, jonka kurjassa ullakkohuoneessa oli asustanut monenmoista eläjää, muun muassa epäonnistunut runoilija:

Kuin suuri hän silti oli rohkeudessa kun Mestari saapui ja haastoi näin: jätä onnesi elossa rauhaissassa jätä perhosriemusi, ystäväin, ota saavas ja vyötä kupehes, mua seuraten astu matkalles: olet astuva tuskaan ja koettelemukseen — minun riemuuni, itsesi unhoitukseen.

Ja viimeiseksi — niin naapuri ties — joku kumma, hieman höperö mies, sen mokoma pitkäkukkainen jätkä, jok ei syönyt, ei tehnyt säällistä työtä. Kun tuli, oli pikkuikeinen nyytti myötä: yks risoinen viltti, yksi kynttilänpötkä, yks korvaton kuppi, yksi leivänpala lisäksi paperisilppua kaikenlaista. Lie ollut lintu tai ollut kala,

en tiedä, mut täss on paperikaista, joita raapusti mies se yhtenäin niit luulisin, runoiksi nimetetään. Nän haasteli kuoma. Ja hänpä sen ties. Runoseppo se olihan ollut mies.

Yhä naapuri juttusi: Kuollut hän oli kaiketi viluun ja näikähän. Tuon penkin päältä se löytyi ukko ja sen suus oli purtu paperitukko — lie näikänsä sitä yrittänyt kai syödä, mut kesken väsähtänyt. Kun kauan liekin kylmänä maannut siit ei ole kukaan selvää saanut. Hän vietiin hautaan yhteiseen. Ei kenenkään tiedetä saattaneen.

Sellaisen huoneen mä vuokrasin. Sen penkillä maaten tuumiskelin mikä lie otus ollut se ammattiveli, joka ennen kopissa tässä eli.

Ei mikään nero, ei suola maan. Enp ollut tuukun mä milloinkaan hänen nimensä kaltaista mainituksi. Ja huonoja oli jo ensnäkemätä runoreivert jatk oli jääneet häitä.

Mut kuitenkin itsensä kutsutuksi lie tuntenut hän. Ja hän hapuillut oli jotakin silti ja uneksint. Runon kärsimyskalkin sakkoon asti hän sai hetk hetkeltä tyhjentää, mut ei tuta riemua — kirkkohaasti kun kuppli runo ja hyrsyvä, kun kynele muuttuu timantiksi, veripisarot kiviksi kalleimmiksi — Vain syntymistuksen tunti hän, mut mitään ei nähnyt syntyvän.

Kuin suuri hän silti oli rohkeudessa kun Mestari saapui ja haastoi näin: jätä onnesi elossa rauhaissassa jätä perhosriemusi, ystäväin, ota saavas ja vyötä kupehes, mua seuraten astu matkalles: olet astuva tuskaan ja koettelemukseen — mnun riemuuni, itsesi unhoitukseen.

Tällaista. Tätä joutuu näkemään ja kokemaan. Onneksi hyvin harvoin sattuu niin, että kyvyttömän kirjoittajan selussa on myöskään sitä tulta, joka pakottaa häntä

Kirjaedustaja ARVI PIIROINEN Nurmes 20053/4 — kaikkien kustantajien edustus

niin, ettei siinä kompromisseja tehdä. Harva sentään ottaa niin kovin raskaasti tullessaan tietoisesti lahjatomuudestaan puhkaita tietänsä julkisuuteen jopa elättää itsensä kirjoittajan vaikealla ammatilla kaikista vastuksista huolimatta. Kirjoittaminen ja julkisuus eivät niin kovin monelle ole kysymyksiä elämästä ja kuolemasta. Ovtppahan vain kokeilleet.

Piilokirjallisuuden laadussa on kuitenkin eräs vakava oire, joka toisaalta tuntuu viittaavan kirjoittajien tosissaan olemiseen, toisaalta todistavat sen seikan puolesta, että kirjoittamisen akti on monesti joko tietoinen tai tiedostamaton keino ratkaista omia elämänongelmia. Ja jos näin ei selvästikin ole, se on yritys luoda järjestystä, idüllä kaotitiseksi koettuun elämänmenoon. Tämä oire on se, että merkittävän suuri osa piilokirjallisuudesta on vakavaa, elämänorvoja pohtimaan, ihmisuuteita ja kohtaloita kuvaamaan pyrkiviä. Viitteilä ei ole sijaa piilokirjallisuudessa, vaikka ihmiset tietävät, ainakin heidän pitäisi tietää, että viihteeseen kirjoittaminen kannattaa paremmin ekonomisesti ja kenties mahdollisuudet viihteeseen julkaisemiseenkin ovat paremmat. Olen joskus varovasti yrittänyt ehdotella harvatakirjoittajille suuntautumista viihteeseen päin. Poikkeuksetta huonolla menestyksellä. Henkilökohtaisesti uskon, että kaikella kirjoittamisella on terapeuttinen merkityksensä. Ajatella Anne Frankin päiväkirjaa. Sattui tosin niin, että kyseessä oli perin verbali yksilö, jonka tietämämme kokemukset kypsyttivät tavallista lyhyemmässä ajassa Mutta hänen jaksamisensa oli mitä ilmeisemmin kiinni päiväkirjasta.

(Jatkuu seuraavassa numerossa)

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y:n julkaisu.

Ilmestyy neljänä numerona vuodessa, tilausmaksu 5,— mk.

Päätoimittajan kesälomasijaisena:

Kyllikki Tiensuu

Valokuvat: Vesa Kaskinen

Osoite: Linja I 12 75999 NURMES Puh. 976-30007, 30012

Painopaikka: Nurmeksen Karjapaino Oy

Kursikesä...

(Jatkos 1. siv.) opiskelijoista, opettajista ja toiminnasta antaa seuraava Pirtin Viestin numero seikka-peräistä tietoa. Kesä 1975 oli joka tapauksessa näin viety läpi.

Opiston kurssien ohella oli toveriliiton lomamökkitoiminta vilkasta erityisesti heinäkuussa: lomaviittäjiä oli eri puolilta Suomea ja myös Saksasta, Ruotsista ja Tanskasta. Lomaviittäjistä moni käytti tilaisuutta hyväkseen ja rikkastutti lomapäiväänsä osallistamalla samalla opiston puolella menellä olleen kurssin ohjelmaan siltä osin kuin se tuntui mielenkiintoiselta. Lomailloista huolehti — viime kesänä hankitulla tottumuksella — jälleen Leena Kanervo. Leena on kuopiolainen kansakoulunopettaja, joka on näin halunnut olla auttamassa opiston kesätöiden urakoinnissa. Kiitokset Leenalle. Moneen kertaan oli lomamökien lattiat luututtava ja kanttiinista kortteja ja merkejä myytävä, majoituksista huolehdittava ja puhelinpölyvystystä hoidettava, juurikkaan kitkemisestä ja harventamisesta puhumattakaan!

Tiedän paikan armahan rauhallisen ihanan jos on olo onnekas elo tyyni suojakas.

Sepä Kohtavaara on paikka aivan verraton opisto niin ihana meidän täällä majoilla.

Oheinen runo on syntynyt opistolla järjestetyn loma- ja luentokurssin aikana. Tekijän nimi jäi valitettavasti tallettamatta, mutta häne: kasvonsa löytävät Lipinlahden rannalla otetusta kurssikuvasta!

Täällä on vedet siintävät ruohokentät vihreät kukkaloisto komea meidän täällä katsella.

Opettajat iloiset nauravat ja herttaiset aivan niin kuin enkelit meistä täällä huolehtii.

Johtajamme verraton aivan ystävällinen tiedot taidot jakelee asioissa ohjailee.

Papit sekä kanttorit Vienot, Leat ynnä muut henkisesti valistaa ohjaa sekä opettaa.

Täällä meitä syötetään juotetaan ja hoivataan aivan niinkuin piispoja pappilassa passataan.

Jumpat lenkit loikoilut saunat sulhkut ynnä muut kahvihetket tarinat rupattelut turinat.

Täällä on kaikki valmiista siististä ja puhdasta ei ne arvaa kotona mitkä olot mämmällä.

Lämmin kiitos kaikille ken tään onnen järjesti muuta en voi laulella kiittää voi vain lomasta.

